

سرشناسه	: جعفرزاده، جلیل، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: اربعین جلوه گاه تربیت / نگارنده جلیل جعفرزاده.
مشخصات نشر	: تهران: سمیع، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۸ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۸-۱۵-۸۳۹۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- اربعین
موضوع	: -- Arba'in ۶۸۰- ۶۲۵ Hosayn ibn Ali, Imam III,
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- سوگواری ها -- فلسفه
موضوع	: -- Laments -- Philosophy ۶۸۰- ۶۲۵ Hosayn ibn Ali, Imam III,
موضوع	: زیارتنامه اربعین -- نقد و تفسیر
موضوع	: Arba'in prayer -- Criticism, interpretation, etc
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ب/۴۱/۵BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۲۹۴۲۲

انتشارات سمیع

اربعین جلوه گاه تربیت

- تالیف: حجت الاسلام جلیل جعفرزاده
- ناظر فنی: محمد صادق پورامینی
- قطع: رقعی، تعداد صفحه: ۱۶۴
- نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰
- شابک: ۸-۱۵-۸۳۹۸-۶۰۰-۹۷۸
- شمارگان: ۱۰۰ نسخه
- قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

انتشارات سمیع.....

شهری: بازار بزرگ ری - طبقه اول - پلاک ۴۵/۱

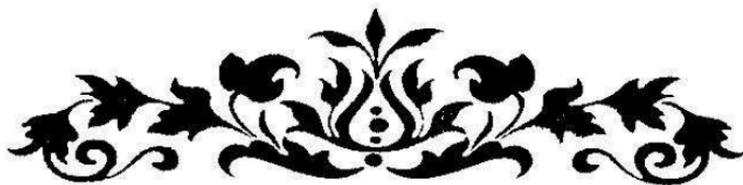
تلفن: ۵۵۹۵۳۸۰۸ - ۵۵۹۵۳۸۷۱ - تلفکس ۳۳۹۹۶۶۹۱ - همراه: ۰۹۳۵۸۸۲۳۳۸۸

پست الکترونیکی: sameipub@yahoo.com بخش: ۰۹۱۲۴۷۶۲۲۳۰

کانال: [telegram.me/sameipub](https://t.me/sameipub)

حساب سیبا: ۰۳۳۶۵۱۹۷۵۰۰۰۶

حقوق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹.....	پیشگفتار
۱۱.....	فصل اول: فلسفه زیارت اربعین
۱۳.....	مبحث اول. مفهوم شناسی واژه‌ها
۱۳.....	گفتار اول. مفهوم زیارت اربعین
۱۳.....	بند اول. زیارت در لغت و اصطلاح
۱۵.....	بند دوم. اربعین در لغت و اصطلاح
۱۶.....	گفتار دوم. زیارت ارتباطی مؤثر
۱۶.....	بند اول. ارکان زیارت
۳۲.....	بند دوم. ارتباطی زنده و مؤثر
۴۴.....	بند سوم. زیارت اربعین از ویژگیهای مؤمنین (شیعیان)
۴۷.....	فصل دوم: اهمیت زیارت اربعین و دیدگاه‌های مختلف
۴۹.....	مبحث اول. ضرورت و اهمیت زیارت امام حسین <small>علیه السلام</small>
۵۹.....	گفتار اول. ارتباط وثیق
۶۲.....	گفتار دوم. زنده‌ترین راه ارتباط
	مبحث دوم. کیفیت روز اربعین و دیدگاه‌های مختلف در باب تاریخ
۶۹.....	اربعین امام حسین <small>علیه السلام</small>
۶۹.....	گفتار اول. کیفیت روز اربعین

گفتار دوم. دیدگاه‌های مختلف در باب تاریخ اربعین امام حسین علیه السلام

۷۱ .....

۷۸ ..... بنداول. مسیر حرکت کاروان اسیران

۸۳ ..... بنددوم. زمان صرف شده برای رسیدن به شام

بندسوم. مدت زمان اقامت اهل بیت امام حسین علیه السلام در شام

۸۷ .....

بندچهارم. عزیمت به کربلا و رسیدن به آنجا در اربعین اول .. ۹۶

فصل سوم: اربعین در فرهنگ اهل بیت و جلوه‌های تربیتی آن ۱۰۹

۱۱۱ ..... مبحث اول. اربعین در فرهنگ اهل بیت علیهم السلام

گفتار اول. زیارت اربعین از نشانه‌های ایمان و کیفیت استحباب

آن ۱۱۶

بنداول. زیارت اربعین از نشانه‌های ایمان و تشیع ۱۱۶

بنددوم. استحباب زیارت اربعین در روایات و گزارش‌های تاریخ

..... ۱۱۸

گفتار دوم. دلیل بزرگداشت اربعین حسینی ۱۱۹

مبحث دوم. لوه‌های تربیتی اربعین ۱۲۵

گفتار اول. کرامت انسان، آزاد زیستن و از خودگذشتن ۱۲۵

بنداول. تکریم انسان ۱۲۵

بنددوم. آزادی از تعلقات دنیوی ۱۲۶

بندسوم. توکل داشتن به خدا ۱۲۹

بندچهارم. ایثار و از خودگذشتگی ۱۲۹

بندپنجم. شکیبایی در سختی‌ها ۱۳۱

گفتار دوم. ولایت و برائت ۱۳۳

بنداول. وظیفه‌گرایی و عمل به تکلیف ۱۳۴

بنددوم. عشق به خدا و بیان اوصاف امام علیه السلام ۱۳۷

گفتار سوم. گواهی دادن و نکوهش دنیا طلبی ۱۴۲

بند اول. شهادت و گواهی به صفات نیکو ۱۴۲

پیشگفتار

اهمیتی که اربعین حسینی در عقاید، باور و تاریخ شیعه داشته همواره مورد توجه محققان و صاحب نظران تاریخ و علوم اجتماعی بوده است. تاریخ نگاران از منظر و رهیافت گوناگون به آن پرداخته‌اند این اعتقاد و توجه پس از قرن‌ها از نهضت عظیم عاشورا و حماسه جاوید نینوا در نوده‌های مردم موجب خلق شور، هیجان و اندوه میلیون‌ها انسان وارسته شهادت‌پاکی‌ها به اسلام شده است بدین سبب است که مبلغان دینی و مشعلداران طریقت حسینی با کوله بار مسئولیت، این روز را روز اندوه تبلیغ تبیین دین به حساب آورده و به اقصی نقاط جهان رو می‌آورند. یکی از مباحث مهم تاریخی که در این فصل درباره آن بحث و بررسی صورت گرفته، حضور اهل بیت علیهم‌السلام در کربلا در اولین اربعین شهادت امام حسین علیه‌السلام بر سر مزار آن حضرت و دیگر شهدای کربلاست. در میان شیعه، مشهور است که اربعین روزی است که جابر بن عبدالله انصاری، صحابی بزرگ رسول خدا

(صلی الله علیه و اله) به زیارت قبر امام حسین علیه السلام نائل شد و در همان جا بود که اهل بیت هنگام بازگشت از شام نیز به زیارت مزار امام علیه السلام آمده و جابر را ملاقات کردند. هم چنین در این روز سر امام حسین علیه السلام به بدن ملحق و دفن شد؛ اما در مقابل این شهرت، برخی اندیشمندان متقدم و معاصر شیعه، ورود اهل بیت علیهم السلام را در روز اربعین سال ۶۱ ق انکار کرده‌اند که دیدگاه‌ها و دلایل انکار آنان و نیز ادله و قراینی که برخی محققان معاصر برای رد دلایل منکران اقامه کرده‌اند، بررسی و مطالعه خواهد شد. سپس در ادامه، قراین و شواهد تاریخی و روایی این موضوع را به منظور اثبات چنین شهرتی بیان خواهیم کرد و از این رو اربعین در تاریخ شیعه، دومین نقطه عطف بعد از عاشورا بوده که بار دیگر این خاطره تجدید شد و اهل بیت علیهم السلام بر سر خاک شهدا آمدند و با آزادی و همراه با دو شخصیت بزرگ و یک صحابی و یک تابعی (عزاداری کردند. برای تبیین اهمیت اربعین، به واژه اربعین (چهل) از نگاه لغت اشاره شده و نیز به جایگاه پیشینه آن در حوزه‌های مختلف اصلاحی تربیتی پرداخته شده است. نقش تربیتی عاشورا برای امت اسلامی و پیام‌های تربیتی آن از دیگر مباحثی است که در این نوشتار مورد توجه و کنکاش قرار گرفته است.